

Pilotná schéma 2/ BUDOVANIE KAPACÍT PRE OBLASŤ PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK V PROSTREDÍ SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV

Stručná charakteristika pilotnej schémy 2: riadené budovanie kapacít v prostredí regionálnej územnej správy. Zapojených osem vyšších územných celkov (ďalej len „VÚC“) formou spolupráce s využitím inštitútu Zmluvy o partnerstve. Riadená participatívna tvorba verejných politík s využitím systému vzdelávania, tréningov, seminárov, konzultácií, mentorstva a couchingu, realizovaná na princípe „peer education“ /učenie sa praxou.

Hlavné priority pilotnej schémy:

- **budovanie kapacít** – posilniť subjekty regionálnej územnej samosprávy v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík a otvoreného vládnutia prostredníctvom vytvorenia a udržania nových pracovných miest a procesov, posilňujúcich účasť verejnosti na správe vecí verejných,
- **zavádzanie inovatívnych opatrení/intervencií do praxe verejnej správy** – v záujme zefektívnenia účinnosti a prínosov participácie navrhnúť a zavádzať inovácie podporujúce a rozširujúce účasť verejnosti v procesoch tvorby verejných politík vrátane konzultačného procesu o Budúcnosti Európy,
- **participatívna tvorba verejných politík v partnerstve** – realizovať zadané verejné politiky v partnerstve, vo vzájomnom dialógu subjektov VS, MNO a verejnosti, ako predpoklad rozvoja a kvalitnejšej implementácie verejných služieb.

Špecifický cieľ pilotnej schémy 2:

- príprava, zaškolenie a sieťovanie odborných zamestnancov, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí regionálnej územnej samosprávy a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí regionálnej územnej samosprávy.

Obsahové zameranie pilotnej schémy 2:

- **podporiť participatívnu tvorbu strategických dokumentov, alebo iných verejných politík**, ktoré na úrovni samosprávnych krajov prispievajú k vnútroštátnej implementácii **Agendy 2030**,
- **podporiť participatívnu prípravu a tvorbu Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja** (vrátane participatívnej tvorby investičných územných stratégií v každom kraji) na úrovni vyšších územných celkov prostredníctvom odbornej prípravy a budovaním kapacít v prostredí vyšších územných celkov.

Zdôvodnenie obsahového zamerania pilotnej schémy 2:

podpora participatívnej tvorby verejných politík, ktoré prispievajú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030

Predmetom pilotnej schémy sú verejné politiky, ktoré prispievajú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030 v previazaní na základné priority a Návrh národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, schválených vládou SR 13. júna 2018:

- **Vzdelanie pre dôstojný život,**
- **Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,**
- **Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,**
- **Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,**
- **Právny štát, demokracia a bezpečnosť,**
- **Dobré zdravie.**

VÚC vyberú verejné politiky, ktoré prispievajú k vnútroštátnej implementácii **Agendy 2030**, ktorá je základným dokumentom strategického plánovania v SR pre ústrednú, regionálnu a miestnu úroveň VS. Vybrané verejné politiky musia byť vytvorené na princípe partnerstva s akademickou obcou, súkromným sektorom, MNO a inými socio-ekonomickými partnermi.

podpora participatívnej prípravy a tvorby Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Kľúčovými strategickými dokumentami VÚC budú nové **programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja** (ďalej len „PHSR“), ktorých príprava začala vo väčšine VÚC. Nadradeným dokumentom pre PHSR VÚC je Národná stratégia regionálneho rozvoja, ktorej funkciu má plniť nová Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030.

Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 je po ukončení medzirezortnom pripomienkovom konaní a čaká na zaradenie do programu rokovania vlády, aby mohla byť schválená v blízkej budúcnosti. Bola zverejnená nová metodika pre tvorbu PHSR¹. VÚC získali grant z OP EVS², kde je časť vyčlenená na tvorbu strategických dokumentov vrátane PHSR. Zároveň programovanie EŠIF na obdobie 2021-2027 počíta s tvorbou investičných územných stratégií v každom kraji (logicky by tieto mali byť previazané na PHSR).

Spracovanie PHRSR VÚC očakáva participatívny proces. Časť práce na obsahu PHSR by mala byť spracovaná formou Vstupnej správy do konca roku 2020, kľúčová fáza spracovania PHSR, alebo sprievodných územných stratégií, by mala byť urobená v roku 2021. Projekt pomáha zabezpečeniu efektívnosti integrácie procesov participácie v procese samotnej tvorby strategického dokumentu s procesmi participácie tak, aby sa zamedzilo formálnosti využitia nástrojov participácie.

Tvorba politík v partnerstve, alebo povinná účasť MNO v pilotnej schéme 2:

Cieľom je realizovať zadané verejné politiky v partnerstve, vo vzájomnom dialógu subjektov VS, MNO a verejnosti, pretože aktívne zapojenie verejnosti do tvorby je predpokladom rozvoja a následného kvalitnejšieho implementovania verejných služieb.

Každý zapojený VÚC je povinný identifikovať MNO alebo expertov³, ktorí budú do participatívneho procesu zapojení. Cieľom je **využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese participatívnej tvorby verejných politík** a tým skvalitniť samotné rozhodnutie subjektu VS. **Vybraná/é MNO** má aktívnu účasť na tvorbe verejnej politiky a jej činnosť je hrazená z rozpočtu pilotného projektu.

Financovanie nákladov v rámci pilotnej schéme 2:

Poznámka: Projekt podporuje financovanie nákladov na manažéra a koordinátorov participatívneho procesu a ich zaškolenie, ako aj účasť MNO v celom procese participatívnej tvorby verejnej politiky v zmysle efektívnejšieho zapojenia verejnosti, vybraných cieľových skupín, nie však náklady na expertov – odborných zamestnancov VÚC, ktorí sú zodpovední za obsahovú časť prípravy a tvorby verejnej politiky.

Pri tvorbe verejnej politiky musí VÚC garantovať účasť vlastných odborných expertov, kompetenčne zodpovedných za tvorbu politiky a za odborné riadenie pracovnej skupiny expertov. Tieto pozície **nie sú hrazené z rozpočtu** projektu, prideleného VÚC. Ide o špecialistov na vybranú tému/oblasť zvolenej verejnej politiky z radov existujúcich zamestnancov VÚC.

Princípy pilotnej schémy 2:

- **tvorba nových pracovných miest:** podpora vzniku nových pracovných pozícií manažéra/ koordinátora participácie v prostredí verejných inštitúcií, alebo nových organizačných zložiek, podporujúcich komunikáciu a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík v prostredí VS,
- **vzdelávanie:** systematické a riadené vzdelávanie zamestnancov zapojených subjektov VÚC v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík s využitím metodík a výsledkov NP PARTI I., učenie praxou a v praxi, teda priamo v každodennej prevádzke subjektov VÚC pri zabezpečení vzdelávania a odborného tútoringu / mentoringu / couchingu / poradenstva v rámci pilotných schém,
- **partnerstvá/spolupracujúce subjekty:** posilnenie spolupráce a vzájomný dialóg medzi VS / VÚC, občanmi a MNO v procese tvorby verejných politík na regionálnej úrovni,

¹ <https://www.vicpremier.gov.sk/sekcije/regionalny-rozvoj/metodicke-a-koncepcne-materialy/index.html>

² <http://www.reformuj.sk/vyzva/inteligentny-a-lepsi-samospravny-kraj/>

³ oprávnené MNO sú:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

- **zapájanie verejnosti:** ciele zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík tak, aby formálnu participáciu nahradila riadená participácia ako základný predpoklad kvalitnejších verejných politík a zvyšovania dôvery medzi občanom a inštitúciami,
- **verejné politiky, realizované na participatívnom princípe:** podpora participatívnych procesov tvorby verejných politík, realizovaných v spolupráci s expertmi ÚSV ROS s využitím neformálneho vzdelávania, konzultácií, poradenstva a couchingu,
- **sieťovanie:** vznik platforiem a sietí na podporu participácie, ako aj regionálnych sietí na podporu partnerstiev a dialógu relevantných aktérov v území,
- **diseminácia dobrej a zlej praxe:** vytvorenie podmienok na zdieľanie, šírenie a multiplikovanie zaujímavých, inšpiratívnych a ľahko replikovateľných výstupov a výsledkov z podporených projektov z OP EVS s dôrazom na dopytovo orientované výzvy pre MNO Občianska informovanosť a participácia a Tvorba lepšej verejnej politiky, ako aj na výstupy a výsledky NP PARTI I.,
- **konzultačný proces o budúcnosti Európy:** realizovať aktivity a podujatia, ktoré prispejú k dvojročnému konzultačnému procesu o budúcnosti Európy, zastrešeným Európskou komisiou.

Štruktúra pilotnej schémy 2:

- ✓ **vytvorenie nových pracovných miest manažér a dvaja koordinátori participácie** pre každý zapojený VÚC,
- ✓ **úvodné pracovné stretnutie** zástupcov zapojených VÚC s expertmi ÚSV ROS, manažérov/ koordinátorov participácie za jednotlivé subjekty VÚC / MNO zapojené do pilotnej schémy a následne **pravidelné pracovné stretnutia** manažérov/koordinátorov participácie za jednotlivé zapojené subjekty s cieľom budovať **platformu pre výmenu skúseností**,
- ✓ **realizácia základného modulu vzdelávania**
 - pre poverených zamestnancov / „koordinátorov participácie“ VÚC pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík,
 - pre ostatných zamestnancov VÚC,
- ✓ **realizácia nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov**
 - pre poverených zamestnancov / „koordinátorov participácie“ VÚC pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík,
- ✓ **konzultácie k spracovanej vstupnej správe**, zameranej na zadefinovanie problémových oblastí, ktoré má verejná politika riešiť, identifikáciu cieľov participatívneho procesu, aktérov, úrovne zapojenia verejnosti s návrhom **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**,
- ✓ **analytické činnosti**, spojené s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov VÚC a MNO - príprava a spracovanie podkladov pre návrh **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**,
- **identifikácia problémov a ich analýza**,
 - analýza súčasného stavu a možností implementácia verejnej politiky,
 - analýza budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorit / cieľov,
 - analýza relevantných zainteresovaných aktérov,
 - identifikácia úrovne zapojenia verejnosti do tvorby verejnej politiky,
 - identifikácia metód zapojenia verejnosti,
- ✓ **implementácia participatívneho procesu:**
 - realizácia odbornej konferencie a predstavenie návrhu participatívneho scenára verejnej politiky,
 - príprava a realizácia **informačných podujatí/pracovných stretnutí, zameraných na účasť relevantných aktérov a verejnosti/občanov** v zmysle participatívneho scenára tvorby verejnej politiky,
 - **publikovanie priebežných výstupov a informácií** o procese participatívnej tvorby verejnej politiky,
 - **priebežné analytické práce** spojené s vyhodnocovaním podnetov a s finalizáciou verejnej politiky,
- ✓ **pravidelné pracovné stretnutia** so zamestnancami, ktorí boli poverení realizovať verejnú politiku participatívne a zabezpečenie pravidelného **skupinového poradenstva a individuálnych konzultácií** pre zástupcov jednotlivých pilotných projektov,
- ✓ príprava a realizácia **záverečnej konferencie** – predstavenie verejnej politiky, spojenej s verejným vyhodnotením procesu participatívnej tvorby verejnej politiky pri zapojení spolupracujúcich aktérov a verejnosti, zapracovanie pripomienok z konferencie a **finalizácia verejnej politiky a jej príprava na zavedenie do praxe**,

- ✓ priebežná **dokumentácia a monitoring participatívneho procesu** a vyhodnotenie výstupov a dopadov realizácie pilotných projektov,
- ✓ priebežná príprava a implementácia informačných podujatí, ktoré podporujú **konzultačný proces o Budúcnosti Európy a transfer dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS a výstupy/výsledky NP PARTI I.
- ✓ publicita a informovanosť/riadenie projektu.

Detailný popis činností, realizovaných v rámci pilotnej schémy 2:

vytvorenie nových pracovných miest manažér a dvaja koordinátori participácie

Účel: Budovanie kapacít VÚC v oblasti zavádzania participatívnych procesov a cieleného zapájania verejnosti do tvorby verejných politík tak.

Opis: podpora vzniku a fungovania **troch nových pracovných miest** s možnosťou vytvorenia novej organizačnej zložky v úrade VÚC na podporu participácie:

- ✓ manažér participácie
- ✓ koordinátor participácie 1
- ✓ koordinátor participácie 2

Pracovné miesta budú predmetom výberového konania. Požiadavky na výber kandidátov budú spracované v spolupráci s ÚSV ROS.

Poznámka: oprávnené náklady sú náklady na tri pracovné miesta na každý zapojený VÚC – teda sumu, ktorá predstavuje celkovú cenu práce a cestovné náhrady spojené s tuzemskými a zahraničnými pracovnými cestami.

Výsledok:

- požiadavky na výber kandidátov,
- spracovaný popis pracovnej činnosti pre pozíciu manažér participácie (podklad do Katalógu pracovných činností pre verejnú správu),
- spracovaný popis pracovnej činnosti pre pozíciu koordinátor participácie (podklad do Katalógu pracovných činností pre verejnú správu),
- tri novovytvorené pracovné miesta.

úvodné pracovné stretnutie

Opis: Úvodné pracovné stretnutia k implementácii pilotnej schémy, zabezpečuje základné informácie o spôsobe realizácie pilotnej schémy a stimuláciu postojov, potrebných pre zavádzanie participácie do praxe vyšších územných celkov.

Výsledok: naštartovanie pilotnej schémy.

- ✓ **Účastníci stretnutia:** riadiaci tím s expertmi ÚSV ROS a zamestnanci zapojených VÚC, poverení riadením pilotného projektu a manažéri/koordinátori participácie
- ✓ **Počet účastníkov:** 24 / 3 osoby za každé zapojené VÚC
- ✓ **Časová dotácia:** 16 hodín
- ✓ **Štruktúra stretnutia:**
 - úvodným motivačným školením k participácii, zameraným na zmenu postojov (8 hodín),
 - informácie a diskusia o priebehu pilotnej schémy (8 hodín).
- ✓ **Miesto realizácie:** N/A

realizácia základného modulu vzdelávania

Účel: Poznatková nepripravenosť alebo odborná poddimenzovanosť subjektov VÚC na zavádzanie participatívnej tvorby verejných politík je jednou zo základných bariér kvalitnej participácie a zapájania verejnosti do tvorby politík.

Výsledok: zmena postojov k participácii, ale najmä posilnenie základných poznatkov a zručností zamestnancov VÚC, potrebných pre tvorbu verejných politík s účasťou verejnosti.

Poznámka: Základný modul vzdelávania ponúka možnosť preškoliť zamestnancov cez program **Participatívna tvorba verejných politík**, ktorý je výsledkom NP PARTI I. Za jeho metodickú prípravu a testovaním na zamestnancoch verejnej správy stojí ÚSVROS a PDCS – Partners for Democratic Change Slovakia, konkrétne renomovaní experti: Dušan Ondrušek a Kaja Miková.

Výber a identifikácia cieľových skupín: Prax z realizovanej pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík v rámci NP PARTI ukázala, že investícia do osôb, ktoré sú poverené riadením participatívnych procesov nestačí. Budovanie kapacít a zmena prichádza až s rozšírením záberu aj na ďalších zamestnancov, ktorí z hľadiska svojich kompetencií a obsahu svojej pracovnej činnosti, majú zásadný vplyv na priebeh tvorby verejnej politiky. Ak chce inštitúcia zvládnuť participáciu smerom navonok k zainteresovaným skupinám a verejnosti, musí participáciu a spoločné mechanizmy zvažovania a spolurozhodovania zvládnuť v prvom rade smerom do vnútra inštitúcie. Preto sme pre efektívnu realizáciu základného vzdelávania zamestnancov VÚC identifikovali dve cieľové skupiny.

- „manažéri a koordinátori participácie“, poverení zamestnanci jednotlivých VÚC pre oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
- „ostatní zamestnanci VÚC“, zamestnanci ktorí sú kľúčoví z hľadiska pokrytia témy a obsahu verejnej politiky, ako aj pre úspech „vnútroinštitucionálnej“ participácie do vnútra subjektu štátnej správy

„manažéri a koordinátori participácie“

- ✓ **Účastníci školení:** integrovaná skupina manažérov a koordinátorov participácie zo všetkých zapojených subjektov štátnej správy / 8 VÚC
- ✓ **Počet skupín:** 1 / predpokladaný počet osôb 24
- ✓ **Časová dotácia:** 32 hodín (4 školiace dni po 8 hodín)
- ✓ **Obsahová štruktúra školení:**
 - Identifikácia aktérov a dizajn participatívneho procesu s dôrazom na materiál Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, ktorý zakotvil 4 základné scenáre účasti verejnosti (uznesenie vlády SR č. 645/2014)⁴
 - Riadenie participatívnych procesov
 - Metódy participácie a realizácia participatívnych postupov
 - Monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 2 osoby
- ✓ **Miesto realizácie:** N/A

„ostatní zamestnanci subjektu VÚC“

- ✓ **Účastníci školení:** identifikovaná skupina odborných zamestnancov z každého zapojeného VÚC
- ✓ **Počet skupín:** 5
- ✓ **Časová dotácia:** 32 hodín (4 školiace dni po 8 hodín) x 8 zapojených subjektov VÚC
- ✓ **Obsahová štruktúra školení:**
 - Identifikácia aktérov a dizajn participatívneho procesu s dôrazom na materiál Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, ktorý zakotvil 4 základné scenáre účasti verejnosti (uznesenie vlády SR č. 645/2014)⁵
 - Riadenie participatívnych procesov
 - Metódy participácie a realizácia participatívnych postupov
 - Monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 2 osoby
- ✓ **Miesto realizácie:** N/A

Výsledok:

- preškolená skupina minimálne 24 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/VÚC) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.

⁴ http://www.minv.sk/?ros_ogp_vystup

⁵ http://www.minv.sk/?ros_ogp_vystup

- preškolená skupina minimálne 160 zamestnancov VÚC (20 osôb na rezort) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.

realizácia nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov

Účel: zámerom je realizácia cyklu tematických workshopov a vzájomné zdieľanie skúseností, praktické diskusie realizátorov participatívnych procesov na jednotlivých VÚC a relevantných prizvaných expertov, pretože participatívny proces tvorby politík si vyžaduje nielen širokú paletu vedomostí, ale najmä špecifické zručnosti. Workshopy sa budú realizovať ako poldňové, jednodňové, alebo dvojdňové podujatia, realizované v rámci spoločných pracovných stretnutí. Obsahové zameranie stretnutí bude súvisieť s fázou participatívnej tvorby verejných politík (príprava, realizácia a vyhodnotenie participatívneho procesu tvorby verejnej politiky) a nasadenou témou (zber podnetov z prostredia, facilitácia, riešenie konfliktov atď.).

- ✓ **Účastníci workshopov:** integrovaná skupina manažérov a koordinátorov participácie zo všetkých zapojených subjektov štátnej správy / 8 VÚC
- ✓ **Typ vzdelávania:** učenie sa praxou, alebo peer - education
- ✓ **Počet skupín:** 1
- ✓ **Spôsob:** bude prebiehať v pravidelných intervaloch v priebehu 24 mesiacov
- ✓ **Časová dotácia:** 18 dní x 8 hodín = 144 hodín
- ✓ **Obsahové zameranie workshopov:**
 - facilitácia - vedenie malých a veľkých stretnutí, (2 dni),
 - verejné konzultácie, verejné zvažovanie/deliberácia (2 dni),
 - zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík (1 deň),
 - riešenie konfliktov (2 + 1 deň),
 - zber podnetov zo strany verejnosti
 - kvantitatívne dáta: dotazníky (2 x ½ dňa) a prieskumy (2 x ½ dňa)
 - kvalitatívne dáta: fokusové skupiny (1 deň) a pološtruktúrované rozhovory (1 deň),
 - priebežné vyhodnocovanie a sumarizácia podnetov verejnosti (1 deň),
 - lepšia informovanosť a dostupnosť informácií pre verejnosť s využitím e-nástrojov (2 x ½ dňa),
 - iné v zmysle dynamicky zadaných potrieb na projekte (4 x 1 deň).
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 24 osôb
- ✓ **Miesto realizácie:** N/A – bude sa striedať v mestách, kde sídli samosprávne kraje

Výsledok: Výsledok:

- ✓ preškolená skupina minimálne 24 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/VÚC) – zrealizované nadstavbové špecializované vzdelávanie zamestnancov ŠS v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.
- ✓ existujúca sieť odborne pripravených zamestnancov, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí vyšších územných celkov a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí regionálnej územnej samosprávy.

konzultácie k spracovanej vstupnej správe a tvorba návrhu participatívneho scenáru tvorby verejnej politiky

Konzultácie k spracovanému dokumentu **Vstupnej správy (povinný dokument Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart - inteligentného, rozumného - rozvoja)**, ktorý bude predložený verejnosti na odbornej konferencii, zameraný na popis východiskového stavu, zadefinovanie problémových oblastí, ktoré má verejná politika riešiť, ale hlavne identifikáciu cieľov participatívneho procesu, identifikáciu aktérov a predstavenie úrovne zapojenia verejnosti s konkrétnym návrhom **participatívneho scenáru tvorby verejnej politiky** prostredníctvom:

- definícia postupu spracovania a identifikácie partnerov pre tvorbu a implementáciu stratégie,
- analýzy relevantných zainteresovaných aktérov a strán,
- identifikácie úrovne zapojenia verejnosti do tvorby verejnej politiky,
- identifikáciu metód zapojenia verejnosti (elektronické a tradičné metódy, divergentná a konvergentná fáza zapojenia verejnosti),
- analýzu možností priebežného informovania verejnosti o prograse a aktuálnom stave tvorby verejnej politiky.

Zainteresovaná strana tvorby verejnej politiky (zúčastnené strany je akákoľvek osoba, skupina osôb alebo inštitúcia, ktorá má záujem na tvorbe alebo implementácii vytvárajanej stratégie, ktorá by mohla byť tvorbou alebo implementáciou stratégie potenciálne ovplyvnená (dotknutá, zasiahnutá), alebo môže tvorbu, schválenie alebo implementáciu stratégie ovplyvniť. Je zrejmé, že sociálno-ekonomickí partneri sú aj zainteresované či zúčastnené strany. Pre účely metodiky použijeme pojem „partneri“.

Každý z pilotných projektov bude predstavovať originálny scenár participatívnej prípravy a tvorby verejnej politiky. Participatívne scenáre tvorby verejných politík musia byť založené na princípe spolupráce, partnerstva a účasti zainteresovaných skupín, verejnosti a občanov.

Dôležitá poznámka: Projekt nefinancuje práce spojené s tematickou/obsahovou stránkou Vstupnej správy, teda tvorbou obsahu Vstupnej správy. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- **konzultácie k spracovaniu Vstupnej správy** cez pravidelné pracovné stretnutia expertov ÚSV ROS s manažermi/koordinátormi participácie a ďalšími zástupcami zapojených VÚC,
- realizáciu nastavbových modulov vzdelávania formou **tematických workshopov** (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- **skupinové diskusie a individuálne poradenstvo k spracovaniu participatívneho** scenára tvorby verejnej politiky (experti/konzultanti),
- **odborné konferencie** spojené s prezentáciami Vstupných správ - verejné diskusie a zvažovanie o navrhovanom participatívnom scenári tvorby verejnej politiky = otvorenie participatívneho procesu tvorby verejnej politiky
- **tvorbu videoblogov** s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty.

Výsledok:

- osem participatívnych scenárov k ôsmim verejným politikám vrátane časových harmonogramov k navrhovanému participatívneho procesu
- podklady pre spracovanie participatívnych scenárov k ôsmim verejným politikám
 - návrh zoznamu aktérov participatívneho procesu
 - identifikovaná úroveň tvorby verejnej politiky
 - identifikované metódy zapojenia verejnosti do procesu tvorby verejnej politiky
 - súbor identifikovaných zdrojov zozbieraných, zhodnotených a sprístupnených informácií,
- osem odborných konferencií

analytické činnosti

Cieľom analytických činností, spojených s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov VÚC a MNO je príprava a realizácia participatívneho procesu zameraná na zber podnetov, dát a podkladov z územia, vybraných cieľových skupín, ktoré sú pre tvorbu verejnej politiky (PHSR/stratégie) kľúčové. Zber a vyhodnocovanie dát je realizované v súlade s návrhom participatívneho scenára tvorby verejnej politiky. Ide o analytické činnosti, ktorých cieľom so zapojením verejnosti zabezpečiť:

- identifikáciu konkrétnych problémov a ich analýzu,
- analýzu potrieb identifikovaných aktérov/cieľových skupín a nimi navrhovaných opatrení,
- analýzu súčasného stavu a možností implementácie politiky v previazaní na navrhované opatrenia,
- analýzu budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorít / cieľov,

Dôležitá poznámka: Projekt financuje práce spojené s tematickou/obsahovou stránkou verejnej politiky, teda tvorbou obsahu verejnej politiky len v previazaní na podporu participatívneho procesu. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- konzultácie k procesu zapájania verejnosti cez pravidelné pracovné stretnutia expertov ÚSV ROS s manažermi/koordinátormi participácie,
- realizáciu nastavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- skupinové stretnutia a individuálne poradenstvo **k príprave realizácie participatívneho procesu** (experti/konzultanti).

implementácia participatívneho procesu:

Participatívny proces predstavuje kvalitný dialóg a konštruktívnu komunikáciu dovnútra inštitúcie a kvalitný dialóg **expertov, zainteresovaných aktérov a verejnosti**. Komunikácia prebieha najmä formou stretnutí. Predmetom pracovných stretnutí je spolupráca, prerokovanie a pripomienkovanie konkrétnych verejných politík, ktoré sú predmetom participatívneho procesu.

Dôležitá poznámka: Projekt nefinancuje práce spojené implementáciou participatívneho procesu verejnej politiky. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- **pravidelné pracovné stretnutia** expertov ÚSV ROS s manažérmi/koordinátormi participácie,
- **realizáciu nastavbových modulov vzdelávania** formou tematických workshopov (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- skupinové konzultácie a individuálne poradenstvo **k realizácii participatívneho procesu** (experti/konzultanti),
- **odborné konferencie** o podobe spracovanej verejnej politiky – verejná prezentácia a diskusia o spracovanom návrhu verejnej politiky, ktorá vznikla so zapojením verejnosti,
- **tvorbu videoblogov** s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty.

Výsledok:

- osem zrealizovaných participatívnych procesov
- osem verejných politík realizovaných v partnerstve a so zapojením verejnosti
- osem odborných konferencií

pravidelné pracovné stretnutia, skupinové poradenstvo a individuálne konzultácie

Cieľom pravidelných pracovných stretnutí zástupcov projektového tímu, expertov ÚSV ROS a koordinátorov/manažérov participácie je **pravidelný monitoring a hodnotenie existujúcich participatívnych procesov**, zameraný na identifikáciu bariér a rizík, definovanie dynamických riešení, orientovaných na ich elimináciu, plánovanie ďalších činností v rámci participatívnych procesov na jednotlivých ministerstvách, podporné/nastavbové workshopy zamerané na zvládnutie **konkrétnych fáz a situácií** (vedenie verejného stretnutia, facilitácia tímu rôznych predstaviteľov s rôznymi očakávaniami, príprava komunikačnej stratégie pre verejnosť, riadenie informačnej kampane, riešenie konfliktov v procese), ako aj k odpočtu dosiahnutých výsledkov.

- ✓ **Účastníci stretnutia:**
- ✓ **Počet stretnutí:** 6 dvojdňových pracovných stretnutí a 12 jednodňových pracovných stretnutí (dvojdňové každé tri mesiace, jednodňové každý mesiac, pokiaľ sa nekoná dvojdňové stretnutie) až dvojmesačná periodicita) a jedno rezervné dvojdňové pracovné stretnutie k ukončeniu a vyhodnoteniu pilotnej schémy (spolu 18).
- ✓ **Počet účastníkov:** 24
- ✓ **Miesto realizácie:** N/A – bude sa striedať v mestách, kde sídlia samosprávne kraje

Výsledok:

- 24 zrealizovaných pracovných stretnutí spojených so skupinovými konzultáciami a individuálnym poradenstvom

pravidelné informačno-komunikačné aktivity

V rámci pilotnej schémy bude prebiehať **riadený informačný a komunikačný proces** o cieľoch, priebehu a dosiahnutých výsledkoch v rámci pilotnej schémy. Budú využívané metódy tlačových konferencií, informačné dni a odborné konferencie, videoblogov s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, odborníkmi.

- **Tlačové konferencie** - zabezpečujú informačnú podporu pilotných projektov s dôrazom na účasť zástupcov elektronických a printových médií.
- **Informačné dni** - cieľom informačných dní je informovať laickú i odbornú verejnosť o realizácii pilotných projektov a pilotnej schéme formou riadených prezentácií, diskusií s odborníkmi, so zástupcami

zapojených subjektov VS, MNO, ďalších aktérov. Majú charakter jednodňových stretnutí zástupcov projektu (projektový tím, pilotná schéma, experti) s odbornou i laickou verejnosťou. Dĺžka pracovných stretnutí sa mení v závislosti od charakteru stretnutia.

- **Odborné konferencie** - samostatným komunikačným nástrojom bude **séria odborných jednodňových konferencií** ku konkrétnym pilotným projektom / participatívne pripravovaným verejným politikám.
 - **Účelom realizovaných konferencií je:**
 - informovať o otvorení participatívneho procesu – verejná diskusia a zvažovanie o navrhovanom participatívnom scenári
 - informovať o podobe participatívne tvorenej verejnej politiky – verejná diskusia k navrhovanej verejnej politike, spracovanej so zapojením verejnosti a v partnerstve s MNO
 - **Tematicky sa odborné konferencie venujú:**
 - procesu participatívnej prípravy a tvorby verejnej politiky
 - konkrétnej oblasti výkonu správy a problematike, ktorú subjekty štátnej správy/pilotné projekty riešia v previazaní na výsledný návrh verejnej politiky a navrhované opatrenia, inovatívne postupy a riešenia, očakávané zmeny po zavedení verejnej politiky
- Odborné konferencie sú celodenné podujatia pre cca 100 osôb. Skupina účastníkov predstavuje integrovanú cieľovú skupinu, zloženú z predstaviteľov VS v previazaní na volených predstaviteľov a odborných zamestnancov subjektov VS, zapojených odborných expertov, ako aj zástupcov pilotných projektov z radov MNO a aktívnych občanov, zohrávajúcich kľúčovú úlohu v procese tvorby verejných politik v rámci pilotnej schémy.
- **Videoblogy** - v rámci pilotnej schémy budeme spracovávať videoblogy s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politik, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty. Videozáznamy bude možné použiť pre web stránku ÚSV ROS, web stránku projektu, pre zdieľanie na sociálnych sieťach.

Výsledok:

- osem tlačových správ a tlačových konferencií
- šesťnásť odborných konferencií
- 56 informačných dní – 6 informačných dní / VÚC
- minimálne 80 videovizitiek / videoblogov

priebežná dokumentácia a monitoring participatívneho procesu a vyhodnotenie výstupov a dopadov realizácie

✓ Dokumentácia a vyhodnocovanie procesov

Súčasťou realizácie pilotnej schémy bude aj pravidelné dokumentovanie procesu, priebehu a priebežných výsledkov jednotných VÚC na základe metodiky priebežnej dokumentácie a hodnotenia pre realizátorov a účastníkov pilotných projektov. Ide o zavedenie jednotného modelu dokumentácie a sebahodnocovania participatívneho procesu tak, aby bolo možné zabezpečiť riadený zber dát z pilotnej schémy pre ďalšiu analyticko–metodickú činnosť na základe jednotného kľúča a súčasne priebežný proces vyhodnocovania plnenia navrhnutých scenárov participatívnej tvorby verejných politik s využitím analytických a metodických výstupov NP PARTI – *Analytický rámec pre plánovanie a hodnotenie projektov verejnej participácie*.⁶

✓ Vyhodnotenie pilotnej schémy – výstupy a dopady

Vyhodnotenie pilotnej schémy predstavuje porovnanie plánovaných a dosiahnutých cieľov, krokov a výsledkov, ako aj meranie dopadov a prínosov participatívneho procesu. Hodnotenie sleduje účinnosť využívaných participačných nástrojov a metód zapojenia verejnosti, identifikáciu rizikových faktorov a bariér, ako aj návrhov opatrení na ich elimináciu. Vyhodnotenie je založené na analýze zozbieraných dát, dokumentácie, priebežných hodnotení, prípadových štúdií, ako aj na základe riadenej diskusii s aktérmi pilotných projektov za stranu VÚC, MNO a ÚSV ROS s využitím odborných expertov, posudzujúcich kvalitu participačného procesu a ďalšie nastavené kritériá, ukazovatele v zmysle metodických výstupov NP PARTI - *Ako merať kvalitu participatívnych*

⁶ prof. PhDr. Jana Plichtová, PhD., Mgr. Anna Šestáková, PhD.

http://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/participacia/vystupy_np_parti/2020/januar_marec/8_P0178_PODA2_Analytický%20ramec%20pre%20plánovanie%20a%20hodnotenie%20projektov%20verejnej%20participacie_dopracovany.pdf

procesov? *Prehľad prístupov merania a hodnotenia kvality participácie. Z hľadiska vyhodnotenia dopadov procesu bude použitá metodika Meranie prínosov participácie.*

Výsledok:

- priebežné monitorovacie správy
- porovnávací analýza pilotnej schémy budovania kapacít v prostredí regionálnej územnej samosprávy

priebežná príprava a implementácia informačných podujatí

- **konzultačný proces o Budúcnosti Európy**
- **transfer dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS ⁷ a výstupy/výsledky NP PARTI

S využitím informačných dní budeme zdieľať skúsenosti a informovať laickú i odbornú verejnosť o:

- **príkladoch dobrej praxe** s dôrazom na podporené projekty z OP EVS ⁸ a výstupy/výsledky NP PARTI. Transfer skúseností a výstupov bude realizovaný formou riadených prezentácií, diskusií s odborníkmi, so zástupcami zapojených subjektov VS, MNO, ďalších aktérov. Majú charakter jednodňových stretnutí zástupcov projektu (projektový tím, pilotná schéma, experti) s odbornou i laickou verejnosťou. Dĺžka pracovných stretnutí sa mení v závislosti od charakteru stretnutia.
- plánovanom a realizovanom konzultačnom procese so širokou verejnosťou na tému Budúcnosť Európy

Výsledok:

- 24 informačných dní – transfer dobrej praxe: projekty z OP EVS ⁹ a výstupy/výsledky NP PARTI
- 24 informačných dní – verejné konzultácie o Budúcnosti Európy

Sumarizácia výsledkov pilotnej schémy 2:

- požiadavky na výber kandidátov,
- spracovaný popis pracovnej činnosti pre pozíciu manažér participácie (podklad do Katalógu pracovných činností pre verejnú správu),
- spracovaný popis pracovnej činnosti pre pozíciu koordinátor participácie (podklad do Katalógu pracovných činností pre verejnú správu),
- tri novovytvorené pracovné miesta,
- zrealizovaná pilotná schéma,
- zrealizovaných osem verejných politík realizovaných v partnerstve a so zapojením verejnosti,
- preškolená skupina minimálne 24 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/VÚC) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
- preškolená skupina minimálne 160 zamestnancov VÚC (20 osôb na rezort) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov VÚC v oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
- preškolená skupina minimálne 24 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/VÚC) – zrealizované nadstavbové špecializované vzdelávanie zamestnancov ŠS v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.
- osem participatívnych scenárov k ôsmim verejným politikám vrátane časových harmonogramov k navrhovanému participatívneho procesu
- podklady pre spracovanie participatívnych scenárov k ôsmim verejným politikám
 - návrh zoznamu aktérov participatívneho procesu
 - identifikovaná úroveň tvorby verejnej politiky
 - identifikované metódy zapojenia verejnosti do procesu tvorby verejnej politiky
 - súbor identifikovaných zdrojov zozbieraných, zhodnotených a sprístupnených informácií,
- šesťnásť odborných konferencií
- osem zrealizovaných participatívnych procesov,
- osem verejných politík realizovaných v partnerstve a so zapojením verejnosti,

⁷OP EVS - operačný program Efektívna verejná správa

⁸OP EVS - operačný program Efektívna verejná správa

⁹OP EVS - operačný program Efektívna verejná správa

- osem tlačových správ a tlačových konferencií
- 56 informačných dní – 6 informačných dní / VÚC
- minimálne 80 videovizitiek / videoblogov
- priebežné monitorovacie správy
- porovnávací analýza pilotnej schémy budovania kapacít v prostredí regionálnej územnej samosprávy
- 24 informačných dní – transfer dobrej praxe: projekty z OP EVS ¹⁰ a výstupy/výsledky NP PARTI
- 24 informačných dní – verejné konzultácie o Budúcnosti Európy
- 24 zrealizovaných pracovných stretnutí spojených so skupinovými konzultáciami a individuálnym poradenstvom

Dopady pilotnej schémy 2:

- **zmena postojov k participácii**, ale najmä **posilnenie základných poznatkov a zručností zamestnancov VÚC**, potrebných pre tvorbu verejných politík s účasťou verejnosti v rámci zapojených subjektov VÚC,
- **vybudovaná sieť/platforma odborných zamestnancov VÚC**, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí štátnej správy a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí VÚC,
- **pripravené podmienky na vznik samostatných organizačných jednotiek**, ktoré budú mať na zapojených VÚC v kompetencii participáciu – zabezpečenie informovanosti a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík v gescii zapojeného subjektu štátnej správy,
- **vznik 8 regionálnych spolupracujúcich sietí aktérov pre** programovanie EŠIF na obdobie 2021-2027

Rozpočtové položky pre pilotnú schému 2:

- ✓ odborný garant ÚSV ROS pre pilotnú schému 2
- ✓ odborný asistent ÚSV ROS pre pilotnú schému 2
- ✓ lektori školenia / základná časť – skupina koordinátori participácie
- ✓ lektori školenia / základná časť – skupina zamestnanci zapojeného subjektu VÚC
- ✓ experti – realizácia workshopov / nastavbová časť – skupina koordinátori participácie
- ✓ experti - pracovné stretnutia – skupinové konzultácie
- ✓ experti - pracovné stretnutia – individuálne poradenstvo
- ✓ zabezpečenie pracovných stretnutí, školení a workshopov
- ✓ zabezpečenie informačných dní a konferencií
- ✓ expert – videoblogy – videozber dát a ich spracovanie
- ✓ cestovné náhrady (tuzemské / zahraničné)

DOPLNIŤ EXKURZIE aj do opisu – zahraničné cesty

**TU BUDÚ DOPLNENÉ IDENTIFIKAČNÉ KARTY ZA JEDNOTLIVÉ ZAPOJENÉ VÚC,
SPRACOVANÉ V JEDNOTNEJ ŠTRUKTÚRE NA ZÁKLADE ZASLANÝCH ŽIADOSTÍ
A INFORMÁCIÍ**

¹⁰OP EVS - operačný program Efektívna verejná správa